

VLAAMSE OVERHEID

[C – 2020/41105]

24 APRIL 2020. — Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels over het beheer van medisch afval gedurende de crisis ingevolge COVID-19**Rechtsgrond**

Dit besluit is gebaseerd op :

- het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, artikel 22 en artikel 32.

Vormvereiste

De volgende vormvereiste is vervuld :

De inspectie van financiën heeft advies gegeven op 19 april 2020. Zij geeft een gunstig advies.

Aangezien dit ontwerp van besluit van de Vlaamse regering de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse overheid niet beïnvloedt, is in toepassing van artikel 31, §2, 2° van het besluit van de Vlaamse regering van 17 mei 2019 ter uitvoering van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 het akkoord van de Vlaamse minister van begroting niet vereist.

Motivering

Door de huidige toevloed aan patiënten die de ziekenhuizen en de zorginstellingen behandelen voor COVID-19, is de productie van risicohoudend medisch afval (RMA) vooral in volume aanzienlijk gestegen. Dit doet de vraag naar geschikte recipiënten voor de inzameling en het vervoer van RMA sterk toenemen.

OVAM heeft een opdeling gemaakt van de medische afvalstoffen op basis van het risico op besmetting in RMA en NRMA (niet-*risicohoudend*). Dit onderscheid is conform de bepalingen in Vlarema en gebaseerd op advies van expert virologen. Hierdoor werd gehoopt de stijging aan RMA van COVID-19-patiënten binnen de perken te houden. Deze indeling werd meermaals gecommuniceerd naar de zorgsector.

Ondanks deze maatregelen blijkt het volume aan RMA gedurende de laatste drie weken met 65% gestegen. Alle inzamelaars van RMA melden een structureel tekort aan reglementaire verpakkingen. De vraag bij hun klanten is dubbel zo groot als wat ze zelf binnen krijgen aan nieuwe recipiënten. Sommige ziekenhuizen lijken proactief een voorraad te hebben aangelegd, maar diegene die dit niet gedaan hebben, komen mogelijk in de problemen. Door een tekort aan reglementaire verpakkingen stellen de inzamelaars in sommige ziekenhuizen of woonzorgcentra alarmerende toestanden vast. Ze zien dat RMA wordt op geslagen in gewone zakken, niet-UN kartonnen dozen, ... op plaatsen die hiervoor niet geschikt zijn.

Bij de ziekenhuizen is de voorraad aan RMA-vaten verschillend. Een aantal grote ziekenhuizen hebben een voorraad waarmee ze, zelfs in deze coronacrisis, een maand verder kunnen. Bij andere ziekenhuizen was er in de eerste week van april een nijpend tekort aan RMA-vaten.

De inzamelaars hebben allen veel nieuwe bestellingen geplaatst voor nieuwe RMA-recipiënten, bij verschillende leveranciers, uit verschillende landen. Het covid-19 probleem stelt zich echter overal waardoor iedereen dezelfde verpakkingen nodig heeft. Wat geleverd wordt, is niet voldoende om de vraag van de eerstvolgende maanden te dekken. De inzamelaars vragen dus met aandrang om alternatieve inzamelscenario's in deze crisisperiode wettelijk mogelijk te maken.

Hoewel de voorraad aan RMA-recipiënten sterk verschilt tussen ziekenhuizen, krijgen we ook vanuit de zorgsector een signaal dat het opportuun is om een noodscenario vast te leggen om te kunnen anticiperen op een eventuele tweede piek.

Dit besluit heeft dan ook tot doel om, nu de voorraad aan wettelijke RMA-recipiënten onvoldoende blijkt, alternatieve inzamelrecipiënten en -methoden mogelijk te maken. In het eerder getroffen noodbesluit⁽¹⁾ werden bepaalde uitzonderingen op Vlarema-regelgeving al toegestaan. Deze uitzonderingen blijken op dit moment niet te volstaan om op het terrein aan de grote vraag naar RMA-recipiënten te voldoen.

Gelet op het vastgestelde tekort, is er dan ook duidelijk sprake van het "met bijzondere redenen omklede geval van de dringende noodzakelijkheid" als vermeld in art. 3, §1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zodat geen advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State moet worden ingewonnen.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving :

- het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT :

HOOFDSTUK 1. — *Besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012
tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen*

Artikel 1. In afwijking van artikel 5.2.3.3, artikel 5.2.3.4, art 5.2.3.9, artikel 5.2.3.10 en artikel 5.2.3.13 worden vergelijkbare vaten met de RMA-vaten, zowel met als zonder UN-keurmerk, toegestaan, op voorwaarde dat ze aan volgende specificaties voldoen :

- Inhoud van maximaal 60 liter
- Rechthoekig van vorm en goed sluitbaar
- Maximum bruto gewicht van 25 kg
- Minimale wanddikte van 5 mm
- Verplicht voorzien van het ADR infectieus label op elke verpakking
- Bij voorkeur voorzien van een gekleefd A4 label met de vermelding « risicohoudend medisch afval » in zwarte drukletters op een gele achtergrond

Art. 2. Indien de Openbare Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) vaststelt dat er, ondanks artikel 1, nog steeds een tekort heerst op de markt aan RMA-verpakking, kan, in afwijking van artikel 5.2.3.3, artikel 5.2.3.9, artikel 5.2.3.10 en artikel 5.2.3.13 de inzameling van droog RMA gebeuren in kunststofzakken in afzetcontainers. Deze methode van inzameling kan maar opgestart worden door de inzamelaar na expliciete toestemming van OVAM. Er moet hierbij steeds aan volgende voorwaarden voldaan zijn :

- Enkel het RMA dat droog is en geen onderdelen bevat die de zakken kunnen scheuren of doorprikken mag via deze wijze ingezameld worden
- De zakken voldoen aan volgende specificaties :
 - o Kleur is geel
 - o Maximaal volume van 90 liter
 - o Dubbele lasnaad
 - o Minimale dikte van 75 µm
 - o Zakken moeten makkelijk sluitbaar zijn. Ze zijn voorzien van het "4-oren-systeem" om dicht te knopen, van een ingebouwd lint of worden geleverd met colsonbandjes.
- De containers moeten voldoen aan volgende specificaties :
 - o Ze zijn van het type VC1 of VC2 zoals omschreven in het ADR
 - o Het gaat om gesloten magazijncontainers, kapelcontainers, schuifdakcontainers of containers met hydraulisch dak met een maximaal volume van 40 m³. Indien deze niet meer beschikbaar zijn, kunnen ook containers uitgerust met een mechanisch schuifstelsel voor het dekzeil gebruikt worden met een maximaal volume van 20 m³
 - o De containers zijn stofdicht

Art. 3. Elke inzamelaar van RMA die wenst gebruik te maken van de inzamelmethode vermeld in artikel 2 dient, wekelijks aan de OVAM de volgende gegevens te bezorgen :

- Hoeveelheid RMA ingezameld de voorgaande week
- Hoeveelheid lege recipiënten RMA geleverd bij klanten de voorgaande week
- Hoeveelheid lege recipiënten RMA in stock bij de inzamelaar
- Hoeveelheid recipiënten besteld bij de leverancier met geplande leveringstermijn
- Hoeveelheid lege recipiënten besteld door de klanten voor de komende week
- Specificiëren bij welke klanten met naam en adres, ze wensen over te schakelen naar de inzamelmethode uit artikel 2, en voor welke periode.

Art. 4. Op basis van de wekelijkse rapportage zoals bepaald in artikel 3 doet de OVAM binnen de week een uitspraak over de vraag.

Art. 5. De OVAM kan een goedkeuring terug intrekken bij het niet rapporteren of wanneer er terug voldoende RMA recipiënten beschikbaar zijn.

HOOFDSTUK 2. — *Slotbepalingen*

Afdeling 1. — Inwerkingtredingsbepaling

Art. 6. Dit besluit treedt in werking op de datum van ondertekening ervan en is geldig tot 2 maanden na het beëindigen van de civiele noodsituatie.

Afdeling 2. — Uitvoeringsbepaling

Art. 7. De Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 24 april 2020.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

J. JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Z. DEMIR

—
Nota

⁽¹⁾ Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, wat betreft de Vlaamse materialen- en bodemwetgeving